

32.0220 חיילים בעלי השכלה אקדמית בשירות סדיר - תנאים להכשרה, שיבוץ וקידום

הגדרות

תוקף סעיפים 1 עד 31 מה- 28 במאוס 99

1. בפקודה זו:

תוקף סעיף משנה א מה- 1 בספטמבר 2009

א. "אקדמאי" - חייל או חיילת בעלי השכלה אקדמית מלאה או בוגר העתודה האקדמית שסיים את לימודיו, אולם טרם השלים את מלוא חובותיו לתאור ואכ"א-מיטב בשיתוף עם אכ"א-מנט"ס מצאו כי על אף אי השלמת התואר במלואו ניתן לשבצו במקצוע בתפקיד אקדמי כמוגדר בפ"מ [32.0223](#).

ב. "דרגת קצין מקצועי אקדמאי" - דרגות קמ"א, קא"ב, קמ"ש, רב"ץ או קר"פ.

ג. "עולה חדש" - חייל או חיילת שביום זכאותם לדרגה טרם עברו שבע שנים מיום עלייתם ארצה.

כללי

2. על-פי פ"מ [32.0223](#), מיועדים אקדמאים לשיבוץ במקצועם בתפקידי קצונה, ובהתאם לכך תוכננו עבורם מסלולי הכשרה. עם זאת, נקבע כי ניתן לשבץ אקדמאים בתחום מקצועם, גם אם לא הוכשרו לקצונה, בתנאים מסוימים שמפורטים בפקודה זו.

3. פקודה זו מפרטת את מסלולי ההכשרה לקצונה של אקדמאים, על-פי תחום התפקיד שהינם מיועדים לשיבוץ בו, את תנאי השיבוץ במקצוע ואת נוהל הטיפול באקדמאים המשובצים במקצועם, על אף שלא הוכשרו לקצונה.

הכשרה וקידום של אקדמאי המשובץ במסלולי פיקוד או הדרכה בשדה

4. אקדמאי בשירות סדיר, המיועד לשיבוץ בתפקיד המסתייך למסלולי פיקוד או הדרכה ביחידות שדה, ישרת, לפני יציאתו לקורס קצינים, בתפקידי לחימה ופיקוד זוט, לפי מסלול הכשרה מקוצר שייקבע על ידי מז"י או על ידי מפקדת החיל. בהתאם לצורך, יישלח החייל, כאמור, לקורס פיקוד זוטרת התואם את שיוכו החילי.

5. לאחר מעבר קורס קציני חי"ר או קורס קציני אג"ם וקורס חילי משלים, תוענק לחייל דרגת סגן.

6. בוגר עתודה המשובץ כקצין במערך היח"ש, והנושא מינוי מלא לתפקיד המחייב דרגה גבוהה מדרגתו, יוכל להיות מקודם לדרגת סרן, אם הוא עומד באחד מהתנאים האלה:

א. בעל ותק של שנתיים, לפחות, בדרגת סגן, 36 חודשים בשירות סדיר, לפחות.

ב. בשירות קבע ובעל ותק של 36 חודשים בשירות סדיר, לפחות.

מסלול הכשרה וקידום של אקדמאי המשובץ בתפקידי מנהלה

7. אקדמאי המיועד לשיבוץ בתפקיד מנהלתי, שאינו מוגדר כשיבוץ במקצוע, יוכל להיות מוכשר לקצונה, על-פי קביעת החיל שאליו שובץ. לאקדמאי, כאמור, תוענק דרגת סג"ם, לאחר מעבר קורס יסוד לקצונה וקורס חילי משלים.

מסלול הכשרה וקידום - אקדמאי המשובץ במקצוע

8. אקדמאי המיועד לשיבוץ בצה"ל או באחת מיחידות מערכת הביטחון, בתפקיד שהוכר כתפקיד אקדמי על ידי אג"ת-מחלקת תקינה או על ידי מח"י או מח"א - לגבי תקני קבע, יוכשר לקצונה לאחר מעבר קורס קציני אג"ס או קורס קצינים בסיסי, בהתאם לפרופיל הרפואי שלו, ולאחר מעבר קורס חילי משלים, המתאים לתפקיד או לחיל שבהם הוא מיועד לשיבוץ.

9. קידומו של אקדמאי, כמוגדר בהפ"ע [3.0204](#), יהיה כמפורט להלן:

א. לאחר ההכשרה הבסיסית לקצונה, בתקופת ההמתנה לקורס חילי משלים, ניתן להעניק לחייל דרגת קצין מקצועי אקדמאי, כמפורט בסעיף 12 להלן, אם התמנה לתפקיד של קצין.

תוקף סעיף משנה ב מה- 31 באבג' 2000

ב. לאחר הסמכתו לקצונה, תוענק לחייל דרגת סגן, אם הוא מיועד לשיבוץ בתפקיד בתקן אקדמי, ובמידה ולא סיים את חובותיו האקדמיים, תוענק לו דרגת סג"ם ודרגת הסגן תוענק לו עם השלמת חובותיו האקדמיים או עם תום הפז"ם לדרגת סגן, לפי המועד המוקדם מביניהם.

ג. אקדמאי בשירות סדיר יקודם מדרגת סגן לדרגת סרן, אם הוא עומד בכל אחד מהתנאים הבאים:

(1) בעל ותק בדרגת סגן של 24 חודשים, לפחות.

(2) בעל ותק של 36 חודשי שירות סדיר, לפחות.

(3) משרת בשירות קבע אליו התחייב כתנאי לשיבוץ במקצוע, כמפורט בפ"מ [32.0219](#).

(4) נושא מינוי סרן מלא.

(5) משתייך לאחת מהאוכלוסיות האלה:

(א) אקדמאי שהתגייס משירות מילואים לשירות קבע;

(ב) בוגר מסלול עתודה אקדמית;

(ג) עולה חדש.

ד. המשך קידומו של האקדמאי יהיה על-פי העקרונות הקבועים בפ"מ [32.0223](#), למעט לגבי מי שנשא דרגת קצין מקצועי, כאמור בפקודה זו.

מסלול שיבוץ וקידום של אקדמאי שלא הוכשר לקצונה

10. דרגות קצינים מקצועיים אקדמאים יוענקו לאלה:

א. לחוגר בשירות סדיר בעל השכלה אקדמית מלאה, שלא הוכשר לקצונה ושמתקיימים לגביו תנאים לשיבוץ אקדמי במקצועו, כמפורט בפ"מ [32.0223](#).

ב. לאקדמאי בשירות חובה שממתין להשלמה חילית לקצונה, אם סיים את ההכשרה הבסיסית והתמנה לתפקיד קצונה.

ג. לחוגר בשירות מילואים בעל השכלה אקדמית מלאה, שמתמנה לתפקיד המחייב, לפי תקן, דרגת קצונה.

11. אקדמאי שלא הוכשר לקצונה ושמשוּבץ במקצועו יישא מינוי קצונה לתפקיד המחייב, לפי תקן, דרגת סגן או סרן בלבד. במקרים חריגים, יוכל רח"ט הסגל לאשר לאקדמאי בעל דרגת קא"ב מינוי לתפקיד המחייב, לפי תקן, דרגת רס"ן.

12. הדרגות שיוענקו לקצינים מקצועיים הם: קמ"א, קא"ב, רב"ק, קר"פ או קמ"ש, והם יוענקו על פי הכללים המפורטים בהפ"ע [3.0210](#) ובהק"א 32-01-03.

13. הטיפול בחייל בעל שיבוץ אקדמי, שהכשרתו לקצונה מתעכבת, יהיה כמפורט להלן:

בלמ"ס

32.0220
פקודות מסכ"ל, 20 יולי 81

א. אקדמאי, כאמור, ישלח על ידי מיטב-רמ"ד עתודה לסמכויות התגבורת, במסגרת מכסת התגבורת של האקדמאים.

ב. סמכות התגבורת תמליץ בפני חטיבת הסגל-הענף החילי המתאים על מינויו של החייל לתפקיד שמחייב, לפי תקן, את השכלתו האקדמית. ההמלצה תוגש על טופס 617 ("המלצה לשינוי תפקיד - קצינים").

ג. אושר המינוי על ידי חטיבת הסגל - תצרך חטיבת הסגל אישור דרגה (טופס 2-628) וכתב מינוי (טופס 1-618), ובמקום המיועד לשם הדרגה ייכתב "קמ"א".

ד. עם קבלת אישור הדרגה תפנה יחידת החייל לחטיבת הסגל-מדור רישום, להנפקת תעודת קצין, ולאפסנאות היחידה - לקבלת דרגת קמ"א.

ה. שינוי שיבוצו של בעל דרגת קמ"א מחייב אישור חטיבת הסגל-הענף החילי המתאים. שיבוצו של חייל, כאמור, בתפקיד שאינו מחייב, לפי תקן, השכלה אקדמית, יגרור את ביטול דרגת הקמ"א.

14. אקדמאי, כאמור, יישא דרגת קמ"א או קא"ב על פי הפקודות, עד תום שירותו, כולל שירות קבע של שנתיים או של שלוש שנים עקב שיבוץ במקצוע. מעבר לתקופה זו, לא יוכל החייל לשרת בשירות קבע, אלא אם כן יוסמך לקצונה באחת מהדרכים הקבועות בהפ"ע [3.0204](#), או אם אישר זאת ראש חטיבת הסגל, באופן חריג, ולתקופה שיקבע בהחלטתו.

15. קצין מקצועי שלא הוכשר לקצונה, ושדרגת הקצין המקצועי שלו בוטלה - תוענק לו דרגת חוגר שהייתה מוענקת לו לולא נשא דרגת קצין מקצועי, אך לא תוענק לו דרגה נמוכה מדרגת סמל.

16. עם ביטולה של הדרגה המקצועית, יודיע על כך חטה"ס-הענף המתאים לגורמים המפורטים להלן:

א. מקשל"ר-רע"ן ביקורת שידאג להזין לחייל דרגת חוגר, כאמור בסעיף 15 לעיל.

ב. מיטב-ענף תו"ש סדיר - אם החייל בשירות חובה, או מנהל הנגדים - אם החייל בשירות קבע.

קצינים מקצועיים אקדמאים שהוסמכו לקצונה

17. לצורך סעיפים 18 עד 21 להלן, ייחשבו בעלי דרגת קר"פ, קמ"ש ורב"ק:

א. כבעלי דרגת קמ"א.

ב. כבעלי דרגת קא"ב, מיום בו היו מתמלאים התנאים לעלייתם לדרגת קא"ב, אילו נשאו דרגת קמ"א, כמפורט בהק"א 32-01-03.

18. לקמ"א שהוסמך לקצונה תוענק דרגת סגן, אם הוא מיועד לשיבוץ בתפקיד בתקן אקדמי, כמפורט בפקודה זו.

19. ממניין הפו"ם הנדרש לצורך קידומו של אקדמאי מדרגת סגן לדרגת סרן, ניתן יהיה להפחית תקופות בהן נשא הקצין דרגת קמ"א בשירות סדיר במשך חודש, לפחות, ובלבד שנשא בפועל, במשך שישה חודשים, לפחות, דרגת סגן.

20. לקא"ב שהוסמך לקצונה תוענק דרגת סרן.

21. מחצית מתקופת השירות בדרגת קא"ב תימנה בפו"ם לקידום לדרגת רס"ן, בהתאם לפ"מ [32.0223](#).

מתנדבים לשירות - תנאי השיבוץ במקצוע

22. אקדמאי שהתחייב לשירות קבע כתנאי להעסקתו במקצוע - תהיה העסקתו במקצוע כפופה לתנאים ולמגבלות המפורטים להלן:

א. האקדמאי ישובץ בתפקיד שהוגדר בתקן כתפקיד אקדמי, במגמה המקצועית המחייבת את מקצועו של האקדמאי.

בלמ"ס

ב. אגב השירות במקצוע, יידרש האקדמאי למלא, במסגרת תפקידו, מטלות תחזוקה, הדרכה ומנהלה שונות הקשורות למקצועו, ובתנאי שהמטלות המקצועיות יהיו המאפיין השולט בתפקידו.

ג. אם מסיבות מבצעיות יוטלו עליו תפקידים שאינם קשורים למקצועו, או שיידרש לעבור קורס או השתלמות שאינם בתחום מקצועו, למשך תקופה שאורכה שלושה חודשים, בכול אחת משנות שירותו כאקדמאי, לכול היותר - לא ייחשב הדבר כהפסקת ההעסקה במקצוע. חישוב תקופות אלו ייעשה על בסיס רב שנתי, אך בכול מקרה, לא יהיה סך כל התקופות לשנת שירות אחת יותר משישה חודשים, פרט לשנת השירות הראשונה שתוקדש כולה לקורס או להשתלמויות.

ד. למרות האמור בסעיף 22 סעיף משנה ג לעיל, לא ייכללו ולא יחושבו במכסת התקופות המותרות לאי העסקה במקצוע התקופות הבאות:

(1) תקופת הכשרה בשלב ההכשרה הבסיסי של קורס קצינים (לא כולל את ההשלמה החילית).

(2) תקופות שירות במסגרת צרכים מיוחדים הנובעים ממצב חירום. "מצב חירום" לעניין זה, הינו תקופה של גיוס נרחב של כוחות המילואים ושל כוננות מיוחדת שהוכרזה על ידי המטכ"ל עקב מלחמה, הכנות למלחמה או פעילויות שלאחר מלחמה.

23. אקדמאי המשובץ במקצוע, שיהיה סבור, מסיבה כלשהי, כי אינו מועסק במקצוע או כי חדל להיות מועסק במקצוע (בכפוף למגבלות שפורטו בסעיף 22 לעיל), יהיה רשאי לפנות לרשות המוסמכת ולבקש להתיר את התחייבותו שניתנה כתנאי לשיבוצו במקצוע. בקשה זו תוגש לחטיבת הסגל-הענף המתאים על טופס 55-1, תוך שלושה חודשים מיום שיבוצו בתפקיד, שלדעת האקדמאי אינו מהווה העסקה במקצוע. אקדמאי שיפנה במועד מאוחר יותר יהיה זכאי לבקש שינוי שיבוצו, אולם לא יהיה זכאי לבקש להתיר את התחייבותו לשירות קבע. הטופס יוגש באמצעות מפקדיו.

24. הרשות המוסמכת תוכל לדחות את בקשת האקדמאי, אם תמצא שאין לה הצדקה, או להורות על ביטול התחייבותו, כולה או חלקה, לאחר שתשקול את משך הזמן בו שירת האקדמאי במקצוע, לעומת משך הזמן שנותר לו להשלמת התחייבותו.

התחייבות לקבע

25. אקדמאי היוצא לקורס קצינים יידרש, כתנאי לקבלתו לקורס, להתחייב לתקופת שירות קבע, כפי שייקבע על ידי אכ"א-חטיבת תומכ"א לגבי כלל החיילים המוכשרים לקצונה וכפי שמפורט בהק"א-31-02-02.

26. אקדמאי המשובץ ביחידה בצה"ל או ביחידה מיוחדת של משרד הביטחון בתפקיד שאושר כתפקיד אקדמי על ידי אג"ת-מחלקת תקינה או על ידי מח"א או מח"י - לגבי תקני קבע, יידרש, כתנאי לשיבוצו במקצוע, להתחייב לשירות קבע, כמפורט בפ"מ [32.0219](#).

27. אקדמאי שפטור, על פי חוק שירות ביטחון, משירות סדיר, ושהתנדב לשירות ביטחון, לא יידרש להתחייב לתקופת שירות קבע כתנאי לשיבוצו במקצועו.

28. תקופת התחייבותו של אקדמאי לשירות קבע, שניתנה כתנאי לשיבוצו במקצוע, תהיה חופפת או מצטברת לכול תקופת התחייבות אחרת, וזאת בהתאם לעקרונות הקבועים בפקודות הצבא, שעל פיהם ניתנו ההתחייבויות האחרות. תקופת ההתחייבות לשירות קבע, שניתנה עקב מעבר קורס קצינים, תהיה חופפת לתקופת ההתחייבות שניתנה כתנאי לשיבוצו במקצוע. ביטול, מסיבה כלשהי, של ההתחייבות שניתנה כתנאי לשיבוצו במקצוע, לא יגרור אחריו ביטול התחייבויותיו האחרות של האקדמאי לשירות קבע (אם ישנן), לרבות ההתחייבות בגין מעבר קורס קצינים.

עבודת עולים

בלמ"ס

32.0220
פקודות מסכ"ל, 20 יולי 81

29. אקדמאי החוזר לשירות לאחר לימודים בעתודת עולים או לאחר דחיית שירות, שניתנה לו כעולה חדש, יתחייב, עקב שיבוץ במקצוע, לשירות קבע לתקופה שאורכה כאורך התקופה שאליה היה מתחייב עתודאי, אלמלא למד בעתודת עולים. באחריות מיטב-מדור עתודה להחתים את העתודאי על ההתחייבות הנ"ל.

חריגים

30. בסמכות רח"ט הסגל לאשר דרגות לחריגים שאינם עומדים בתנאים המפורטים בפקודה זו.
31. למרות האמור בסעיף 15 לעיל, בסמכות מקשל"ר-רע"ן ביקורת לאשר דרגות רב"ט, סמל וסמ"ר לחריגים שבוטל מינויים, ושלא הוכשרו לקצונה.